C/2026/3735

13.7.2026

Objava zahtevka za registracijo imena v skladu s členom 15(4) Uredbe (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta

(C/2026/3735)

V treh mesecih od datuma te objave lahko organi države članice ali tretje države oziroma fizične ali pravne osebe s pravnim interesom in s sedežem ali prebivališčem v tretji državi vložijo ugovor pri Komisiji v skladu s členom 17 Uredbe (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]).

ENOTNI DOKUMENT

Označbe porekla in geografske označbe kmetijskih proizvodov

„Baldovská / Baldovská minerálna voda“

EU št.: PDO-SK-03400 – 13. januar 2025

1. **Imeni**

„Baldovská / Baldovská minerálna voda“

2. **Vrsta geografske označbe**

ZOP ☒ ZGO ☐

3. **Država, ki ji pripada opredeljeno geografsko območje**

Slovaška

4. **Opis kmetijskega proizvoda**

4.1 *Razvrstitev kmetijskega proizvoda po tarifni številki in oznaki kombinirane nomenklature iz člena 6(1) Uredbe (EU) 2024/1143*

22 – PIJAČE, ALKOHOLNE TEKOČINE IN KIS

2201 – Vode, vključno naravne ali umetne mineralne vode in sodavice, ki ne vsebujejo dodanega sladkorja ali drugih sladil ali arom; led in sneg

2202 – Vode, vključno mineralne vode in sodavice, ki vsebujejo dodan sladkor ali druga sladila ali arome ter druge brezalkoholne pijače, razen sadnih ali zelenjavnih sokov iz tarifne številke 2009

2202 10 – Vode, vključno mineralne vode in sodavice, ki vsebujejo dodan sladkor ali druga sladila ali arome

([1]) Uredba (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o geografskih označbah za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode ter zajamčenih tradicionalnih posebnostih in neobveznih navedbah kakovosti za kmetijske proizvode, spremembi uredb (EU) št. 1308/2013, (EU) 2019/787 in (EU) 2019/1753 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1151/2012 (UL L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

4.2 *Opis kmetijskega proizvoda, za katerega se uporablja registrirano ime*

„Baldovská“ ali „Baldovská minerálna voda“ je naravna mineralna voda ali mineralna voda z okusom z visoko vsebnostjo mineralnih snovi. Je gazirana voda s hidrogenkarbonati, kalcijem in magnezijem ter višjo vsebnostjo železa, hidrogenkarbonatov, magnezija in kalcija. Je rahlo kisla in hladna ter ima naslednjo sestavo:

kationi	**v mg/l:**
Ca^{2+}	362
Na^{+}	62,5
Mg^{2+}	74,9
NH_4^{+}	0,67
anioni	**v mg/l:**
HCO_3^{-}	1 366
SO_4^{2-}	176
NO_3^{-}	< 1
NO_2^{-}	< 0,01

Možno je odstopanje od navedenih vrednosti (največ ±15 %) glede na talne in podnebne razmere.

„Baldovská / Baldovská minerálna voda“ se trži kot gazirana ali blago gazirana naravna mineralna voda ali kot brezalkoholna pijača iz mineralne vode z naslednjimi okusi: pomaranča, grenivka, limona ter višnja in limona ali z okusom eksotičnega sadja, kot so pitaja, kivano in limeta ter pomelo.

Mineralna voda je aromatizirana s sladkornim sirupom iz pitne vode, sladkorja, citronske kisline in ene od navedenih arom. Vsebnost soli je posledica naravno prisotnega natrija.

Za aromatiziranje mineralne vode se ne uporabljajo barvila, zato so tako naravna mineralna voda kot brezalkoholne pijače iz mineralne vode z navedenimi okusi bistre barve. Pijače vsebujejo 5,5–6,7 g sladkorja na 100 ml, kar ustreza 55–67 g sladkorja na liter. Uporabljene arome so značilne za vsako vrsto pijače ter ji dajejo vonj in okus.

„Baldovská / Baldovská minerálna voda“ vsebuje naravno prisoten ogljikov dioksid, ki izvira iz podzemnih geoloških procesov. Ogljikov dioksid se v vodi raztaplja, ko je še pod zemljo, zato je ta, ko pride na površje, že rahlo gazirana. Voda se lahko obogati z dodatnim ogljikovim dioksidom, da postane bolj gazirana, se ji podaljša rok uporabnosti in izboljša okus. Umetno dodajanje ogljikovega dioksida se uporablja predvsem za različice z okusom, ki se jim ta dodaja v nadzorovani količini 3,5 g/l.

Brezalkoholna pijača iz mineralne vode z okusom pomaranče

vsebnost sladkorja: 6,7 g/100 ml

Brezalkoholna pijača iz mineralne vode z okusom grenivke

vsebnost sladkorja: 6,7 g/100 ml

Brezalkoholna pijača iz mineralne vode z okusom limone

vsebnost sladkorja: 6,7 g/100 ml

Brezalkoholna pijača iz mineralne vode z okusom višnje in limone

vsebnost sladkorja: 5,5 g/100 ml

Brezalkoholna pijača iz mineralne vode z okusom eksotičnega sadja – pitaja

vsebnost sladkorja: 6,7 g/100 ml

Brezalkoholna pijača iz mineralne vode z okusom eksotičnega sadja – kivano in limeta

vsebnost sladkorja: 6,5 g/100 ml

Brezalkoholna pijača iz mineralne vode z okusom eksotičnega sadja – pomelo

vsebnost sladkorja: 6,7 g/100 ml

4.3 *Odstopanja glede izvora krme (samo za proizvode živalskega izvora z zaščiteno označbo porekla) in omejitve izvora surovin (samo za predelane proizvode z zaščiteno geografsko označbo)*

Mineralna voda izvira na opredeljenem geografskem območju.

4.4 *Posebne faze proizvodnje, ki jih je treba izvajati na opredeljenem geografskem območju*

„Baldovská / Baldovská minerálna voda“ se po distribucijskih ceveh neprekinjeno črpa v proizvodni obrat. Naravna mineralna voda se obdela z odobrenim postopkom za izločanje železa z dovoljeno oksidacijsko tehnologijo z zrakom, obogatenim z ozonom, nato pa se filtrira. Po filtraciji se mineralna voda aromatizira z enim od sladkornih sirupov iz točke 4.2. Naravna mineralna voda ali mineralna voda z okusom se nato dodatno obdela, da se vanjo ponovno doda naravni ogljikov dioksid, nato pa se polni.

4.5 *Posebna pravila za pakiranje, rezanje, ribanje itn. kmetijskega proizvoda, za katerega se uporablja registrirano ime*

Mineralna voda se polni v higiensko neoporečno prodajno embalažo po tehnološkem postopku, ki izključuje vsakršno onesnaženje s tujimi elementi ali snovmi ter s katerim se vzpostavi zaprt krog med mestom dovoda vode in mestom, kjer se polni za prodajo.

4.6 *Posebna pravila za označevanje proizvoda, za katerega se uporablja registrirano ime*

—

5. Jedrnata opredelitev geografskega območja

Območje naravnih izvirov mineralne vode leži v okraju Levoča, na katastrskih območjih Baldovce, Bijacovce, Buglovce, Jablonov, Klčov, Lúčka, Nemešany, Oľšavica, Ordzovany, Pavľany, Spišské Podhradie in Studenec, ter v okraju Spišská Nová Ves, na katastrskem območju občine Žehra. Upravno leži v Prešovskem okraju.

6. Povezava z geografskim območjem

Vzročna povezava temelji na talnih in podnebnih razmerah na opredeljenem geografskem območju.

Posebnosti geografskega območja

Podtalje okoli katastrskega območja Baldovce tvorijo obsežne plasti apnenca in dolomita. Te kamnine so bogate s kalcijem in magnezijem, ki se naravno sproščata v podzemno vodo. V zemeljski skorji na območju Baldovce so razpoke, skozi katere lahko podzemna voda pronica globoko pod zemljo ter postane bogata z minerali in ogljikovim dioksidom, zato ima naravno vsebnost ogljikovega dioksida in značilno sestavo.

Za Baldovce je značilno zmerno celinsko podnebje. Poletja so topla, vendar ne izjemno vroča, s povprečnimi temperaturami okoli 20–25 °C, zime pa so hladne, s povprečnimi temperaturami okoli –3—5 °C. Zrak je zlasti v pomladnih in jesenskih mesecih zelo vlažen, kar spodbuja rastje in pozitivno vpliva na podzemne izvire.

Pri nastanku mineralne vode „Baldovská / Baldovská minerálna voda“ je pomembna količina padavin, ki znaša od 700 mm do 900 mm na leto. Ta voda pronica v tla, skozi katera se postopno filtrira in prodira globlje v geološke plasti. Med tem pronicanjem se v vodi raztapljajo minerali, kar povečuje vsebnost mineralnih snovi v njej. Temperatura in vlažnost vplivata na hitrost pronicanja vode v podtalje. Na hladnejših območjih, kot so Baldovce, je izhlapevanje počasnejše, kar pomeni, da v tla pronica več padavin, ki obogatijo podzemno vodo. V toplejših obdobjih se kemijski procesi pospešijo, zato se minerali hitreje raztapljajo. Zaradi zmernega podnebja na tem območju se njegove zaloge podzemne vode stalno obnavljajo, kar daje mineralni vodi stabilno kemijsko sestavo.

Sosednja sedimentna območja imajo drugačno geološko sestavo (peščenjaki, gline), kar posredno vpliva na hidrološki sistem (odtekanje, padavinski režim) in ne ustvarja ustreznih pogojev za nastanek tako močno mineraliziranih izvirov.

Na celotnem geografskem območju naravne mineralne vode „Baldovská / Baldovská minerálna voda“ sta bili vzpostavljeni zaščiteni območji (vrtini BV-1 (Baldovce II) in B-4A (Polux)), katerih namen je to območje izvirov mineralne vode zaščititi pred škodo, povzročeno z gospodarskimi, kmetijskimi ali drugimi dejavnostmi, ki lahko vplivajo na trenutno stanje vode, njeno izdatnost, izjemno kemijsko sestavo in neokrnjenost, da bi se ohranile njene kakovostne in količinske vrednosti ter da bi bila njena uporaba še naprej preudarna. Mineralna voda „Baldovská / Baldovská minerálna voda“ se pridobiva iz naravnih izvirov, katerih sestava je zelo stabilna.

Posebne značilnosti mineralne vode „Baldovská / Baldovská minerálna voda“ izhajajo iz okolja, v katerem voda pronica v tla.

„Baldovská / Baldovská minerálna voda“ je zmerno mineralizirana voda z vsebnostjo raztopljenih mineralnih snovi približno 2 000 mg/l. Njena posebnost so uravnotežena mineralna sestava, naravna vsebnost ogljikovega dioksida in precejšnja vsebnost hidrogenkarbonatov. Bogata je z magnezijem in kalcijem, vendar ima v primerjavi z drugimi mineralnimi vodami razmeroma nizko vsebnost natrija. Kislost vode pripomore k nevtralizaciji hidrogenkarbonatov. Vsebuje naravni ogljikov dioksid.

Zaradi svoje mineralne sestave ima „Baldovská / Baldovská minerálna voda“ nežen, nevtralen okus, po katerem se razlikuje od mineralnih vod z višjo vsebnostjo sulfatov ali natrija, ki imajo lahko slan ali težji okus.

Pri aromatiziranju mineralne vode se ne uporabljajo barvila. Mineralne vode z okusom v primerjavi z drugimi sladkanimi pijačami ne vsebujejo velikih količin sladkorja, sladil ali drugih umetnih sestavin. Ponujajo nov način uživanja mineralne vode z dodano aromo in hkrati ohranjajo koristne mineralne lastnosti izvirske vode.

Mineralna voda se lahko med polnjenjem obogati z dodatnim ogljikovim dioksidom, da postane bolj gazirana, se ji podaljša rok uporabnosti in izboljša okus. Umetno dodajanje ogljikovega dioksida se uporablja predvsem za različice z okusom, ki se jim ta dodaja v nadzorovani količini 3,5 g/l.

Vzročna povezava

V mineralni vodi so zaradi geoloških razmer na katastrskem območju Baldovce osnovni minerali, kot sta kalcij in magnezij, ki izvirata iz apnenca in dolomita. Podnebne razmere vplivajo na dotok in filtracijo padavin, ki so glavni vir podzemne vode. Blago in vlažno podnebje prinaša dovolj padavin ter omogoča, da te počasi pronicajo v tla, zato lahko voda absorbira minerale. Ogljikov dioksid prispeva k raztapljanju mineralov in tako povišuje skupno vsebnost mineralnih snovi v vodi.

Značilnosti mineralne vode „Baldovská / Baldovská minerálna voda“ izhajajo iz posebnih talnih in podnebnih dejavnikov na opredeljenem geografskem območju.

Baldovce so bile nekoč znano zdravilišče. Že leta 1780 je bilo v geografskem delu Karla Gottlieba von Windischa zapisano, da so poleg zdravilišč „Baldovce znane tudi po odlični gazirani vodi“. To omenja Augustín Rebro v publikaciji *Vzácne a obdivované vody Slovenska* (Redke in cenjene vode Slovaške) iz leta 1996, v kateri je navedeno tudi, da so „tamkajšnje zdraviliške terapije vključevale pitje vode“.

Že v začetku 19. stoletja so mineralno vodo iz gaziranega izvira stekleničili in jo iz Baldovc izvažali vse do Dunaja. Zdraviliška dejavnost se je po drugi svetovni vojni končala, uporaba teh gaziranih virov pa se je preusmerila v trženje mineralne vode. Čeprav so ljudje mineralno vodo „Baldovská / Baldovská minerálna voda“ pili že dolgo, je bila prva polnilnica zgrajena šele v štiridesetih letih 20. stoletja.

Mineralna voda je bila zaščitena tudi na podlagi dvostranskih sporazumov: Pogodbe z dne 19. januarja 1976 med Češkoslovaško socialistično republiko in Švicarsko konfederacijo o zaščiti navedb porekla, označb porekla in drugih geografskih označb, Pogodbe z dne 20. januarja 1981 med Češkoslovaško socialistično republiko in Republiko Avstrijo o zaščiti navedb porekla, označb porekla ter drugih označb kmetijskih in industrijskih proizvodov, ki se nanašajo na poreklo, ter Sporazuma z dne 18. maja 1987 med vlado Češkoslovaške socialistične republike in vlado Portugalske republike o zaščiti navedb porekla, označb porekla ter drugih geografskih in podobnih označb.

Mineralna voda „Baldovská / Baldovská minerálna voda“ je od 22. decembra 1979 na nacionalni ravni zaščitena kot označba porekla na podlagi zakona št. 159/1973 o zaščiti označb porekla.

Mineralno vodo so skozi leta polnili vse do danes, kar dokazujejo omembe v tisku, etikete iz različnih obdobij, predstavitve na različnih prireditvah in razstavah ter nagrade, ki jih je prejela. Leta 1983 je bilo na primer (po arhivih podjetja Vychodoslovenské žriedla (Vzhodnoslovaški vrelci), državnega podjetja s sedežem v Prešovu in lokalnim obratom v vasi Baldovce) odpremljenih 30 971 000 steklenic mineralne vode. Naslednje leto je obrat podrl lasten rekord in takrat proizvedel 32 010 000 steklenic.

Mineralna voda „Baldovská / Baldovská minerálna voda“ je prejela zlato medaljo v kategoriji gaziranih mineralnih vod na mednarodni razstavi vin, vod in destilatov VINUM LAUGARICIO, ki je 1. in 2. decembra 2017 potekala v Trenčínu.

Slovaški potrošniki in odbor strokovnjakov sveta za blagovne znamke slovaškega programa Superbrands so mineralni vodi „Baldovská / Baldovská minerálna voda“ nagrado Slovak Superbrands Award prvič podelili leta 2014, od leta 2017 pa jo prejema vsako leto. Mineralna voda „Baldovská / Baldovská minerálna voda“ torej spada v skupino elitnih blagovnih znamk, ki so zgled za uspešen razvoj in stalno rast dodane vrednosti blagovne znamke. Nagrada Superbrands je potrditev kakovosti proizvoda in potrošnike navdihuje pri njihovih vsakodnevnih odločitvah.

Sklic na objavo specifikacije proizvoda

https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/specifikacie_op_oz/Baldovska_baldovska_mineralna_voda.pdf